

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ADLİ TIP ANABİLİM DALINA 2009-2010 YILLARINDA BAŞVURAN OLGULARIN RETROSPEKTİF OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Ramazan Karanfil¹, Cem Zeren²¹ Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Kahramanmaraş² Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Hatay

Alındı / Received: 11.07.2011

Kabul Edildi / Accepted: 30.09.2011

Bu çalışmada; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalına iki yıllık süre içerisinde gönderilen adli vakaların olay türü gibi özelliklerin tespiti amaçlandı.

ÖZET

Amaç

Bu çalışmada; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalına iki yıllık süre içerisinde gönderilen adli vakaların yıl ve aylara göre dağılımı, yaş, cinsiyet, gönderilen makam, olay türü gibi özelliklerin tespiti amaçlandı.

Yöntemler:

01.01.2009 ile 31.12.2010 tarihleri arasında Adli Tıp Anabilim Dalına gönderilen veya başvuran vakalar hakkında düzenlenen adli raporlar retrospektif olarak incelendi. Vakalar yıl, ay, gönderilen makam, yaş, cinsiyet ve olay türü yönünden değerlendirildi.

Bulgular:

Adli Tıp Anabilim Dalımızda 2009 ve 2010 yıllarında toplam 1624 vaka değerlendirildi. Tüm vakaların 1157'si (%71,2) erkek, 467'si (%28,8) kadındı. Yaş gruplarına göre en fazla vakanın 11-20 yaş (%29,2) grubunda ve ikinci sırada 21-30 yaş (%27) grubunda yer aldığı saptandı. Adli vakaların ilkbahar mevsiminde, Mayıs ve Haziran aylarında yoğunlaştığı, adli rapor isteminin en fazla polis karakolları tarafından yapıldığı görüldü. Olay türlerine bakıldığında; en fazla kasten yaralanmalardan künt travmatik yaralanma (%36,3) ve kesici delici alet yaralanması (%14,6), sırasıyla cinsel saldırılar (%11,4), trafik kazaları (%11,4), adli psikiyatri (%9) ve diğerleri (%18) olduğu görüldü.

Sonuç:

Bölgemizdeki adli vaka özelliklerinin belirlenmesi adli olayları azaltma ve önlemede, eğitim çalışmalarında yol gösterici olacaktır. Bölgemizdeki iki yıllık vaka özelliklerine bakıldığında çoğunlukla erkek, 11-20 yaş aralığında ve tüm vakaların yaklaşık yarısının kasten yaralama eylemleri olduğu görülmektedir. Bölgemizde genç yaşlarda şiddet eylemleri yoğunlaşmaktadır. Sonuç olarak, bölgemizdeki suç özellikleri ve nedenlerinin ortaya konması için daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: adli vaka, adli rapor, yaş, kasten yaralama, künt travma

İletişim: Yard. Doç. Dr. Ramazan Karanfil

Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı 46050 Kahramanmaraş - Türkiye e-mail: ramazankaranfil73@yahoo.com

RETROSPECTIVE EVALUATION OF CASES REFERRED TO FORENSIC MEDICINE DEPARTMENT OF KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM UNIVERSITY MEDICAL FACULTY BETWEEN 2009-2010

The aim of this study was to determine the childhood ocular injuries, in addition to offer a suggestion for prevention of such injuries and to assess the necessity of evaluating these children as forensic cases.

ABSTRACT

Objectives

The goal of this study is the determination of, age, gender, authority sent, type of event distributions, of criminal cases which have been sent to Kahramanmaraş Sütçü İmam University Medical Faculty Department of Forensic Medicine by months and years in a two-year period.

Methods:

Forensic reports which had been written between January 1, 2010 and December 31, 2010 for cases sent to the Department of Forensic Medicine by judicial authorities were evaluated retrospectively.

Results:

A total of 1624 cases were evaluated. Of the legal cases, 1157 (71,2 %) were males and 467 (28,8 %) were females. Most of the cases were aged between 11-20 years (29,2 %) and 21-30 age group (27 %) was in the second place. Most of the forensic cases were concentrated during spring period, especially in May and June. The request for forensic report was made by police stations mostly. It was seen that among willful injuries, the blunt traumatic injuries were the most common ones (36,3 %). Other injuries were stab wounds (14,6 %), sexual assaults (11,4 %), traffic accidents (11,4 %), forensic psychiatry (9 %) and others (18 %).

Conclusion:

Defining the regional characteristics of medico-legal cases will guide us for the reduction and prevention of criminal events and training activities. Looking at two years duration, it is shown that male gender was predominant, age range was between 11-20 years, and nearly half of all cases were intentional injuries. Acts of violence in our region are more frequently seen at young ages. As a result, further studies are needed to elicit characteristics and cause of the crime in our region.

Key words: forensic case, forensic reports, age, intentional injury, blunt trauma

GİRİŞ VE AMAÇ

Hekimlerin koruyucu ve tedavi edici hekimlik görevleri yanında, adli hekimlik sorumluluğu da vardır. Ülkemizdeki hukuk kurallarına göre her hekim, yetliliğine bakılmaksızın adli vakayı değerlendirme ve adli rapor düzenlemekle yükümlüdür [1, 2, 3].

Adli vaka; dış etkiler sonucu kişinin beden ve ruh sağlığında bozulma oluşturan ya da kişinin ölümüne neden olan her türlü durum şeklinde tanımlanabilir [4]. Dış etkileri; bir başkası tarafından künt travmatik yaralama, ateşli silah ve kesici delici alet yaralanması, intihar, trafik kazası, iş kazası, intoksikasyon ve cinsel saldırı şeklinde sıralayabiliriz [5].

Hekime gelen ya da getirilen her hastanın standart muayenesinin yapılması ve hasta ile ilgili bilgilerin eksiksiz kayıt altına alınması gerekmektedir. Hastanın muayenesi sonucunda suç unsuru varsa veya adli vaka ise standart muayene yanında yara tanımlarının, tanılarının ve kayıtların daha ayrıntılı ve özenle yapılması gerekmektedir. Bu tür hastalarda tıbbi işlemler yanında adli rapor düzenlenmesi istenecektir. Adli rapor, resmi makamlar tarafından yapılan istem sonucu, hastanın tıbbi bilgilerini ve soruların yanıtlarını içeren resmi belgedir. Adli vakaların belgelenmesi ancak adli raporların yazılması ile mümkündür

[1, 3, 4]. Adli raporlar, hastada meydana gelen zararları tıbbi yönden ortaya koyarak kişi haklarının korunmasında ve yargının vereceği kararlarda önemli rol oynamaktadır [6].

Ülkemizde adli vaka hizmetleri; Adli Tıp Kurumu ve taşra teşkilatı, Sağlık Bakanlığına bağlı devlet hastaneleri ve sağlık ocakları (yeni sisteme göre aile hekimi birimi) ve Üniversitelerin adli tıp anabilim dalları tarafından yürütülmektedir. Devlet hastanelerinin acil servisleri rutin sağlık hizmetleri yanında adli vakaların genellikle ilk olarak değerlendirildikleri yerlerdir [7]. Adli Tıp Kurumu ve bağlı birimler ile Adli Tıp Anabilim Dallarında genelinde adli vakaların en son değerlendirildiği ve sonuçlandırıldığı birimler şeklinde çalışmaktadır.

Kahramanmaraş'ta, Sağlık Bakanlığına bağlı Devlet Hastaneleri ve Sağlık Ocakları rutin sağlık hizmetleri yanında adli tıp hizmetlerini de vermektedirler.

Uzmanlık düzeyinde adli tıp hizmetleri sadece Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalında bulunan tek öğretim üyesi tarafından yürütülmektedir.

Adli Tıp Anabilim Dalında, daha önce devlet hastanesi ve sağlık ocaklarında ilk değerlendirme ve tedavisi yapılan adli vakaların son değerlendirmesi (kati rapor) yapılmaktadır. Ayrıca cinsel sal-

dırlar, çocuk istismarı ve diğer tıbbi konularda bilirkişilik hizmeti verilmektedir.

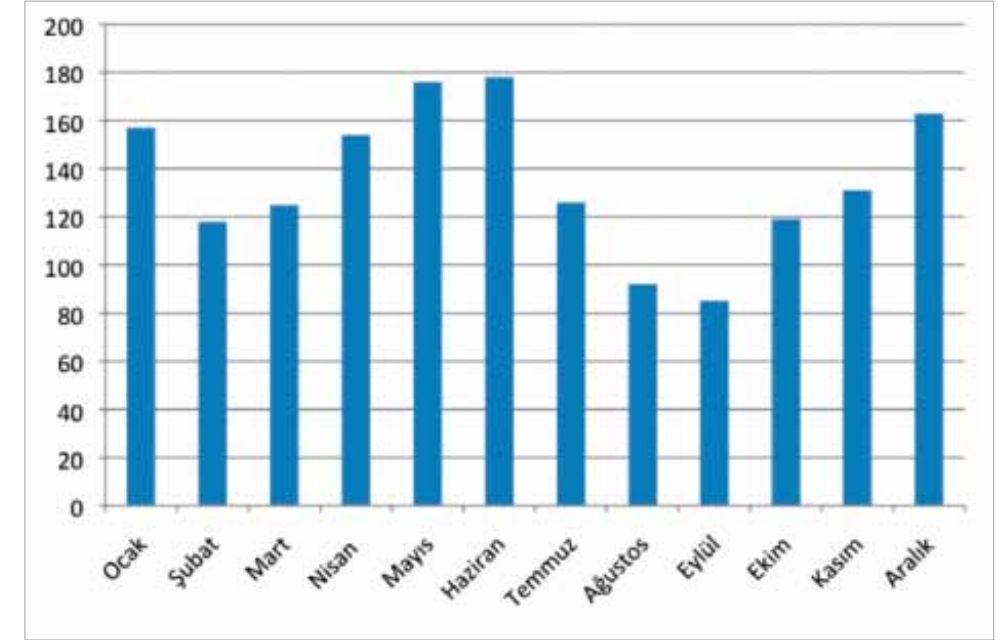
Bu çalışmada, bölgemizdeki son iki yıllık adli vaka özelliklerinin ortaya konması ve literatür bilgileri ile karşılaştırılması amaçlandı.

GEREÇ VE YÖNTEM

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nın poliklinik kayıtları incelendi. 01.01.2009 ile 31.12.2010 tarihleri arasında Adli Tıp Anabilim Dalına gönderilen veya başvuran 1624 vaka hakkında düzenlenen adli raporlar retrospektif olarak incelendi. İki yıllık sürede muayenesi yapılan vakalar yıl, ay, gönderen makam, yaş, cinsiyet ve olay türü yönünden değerlendirilerek, elde edilen veriler benzer çalışmalarla karşılaştırıldı.

BULGULAR

Adli Tıp Anabilim Dalımızda 2009 ve 2010 yıllarında toplam 1624 vakanın değerlendirildiği görüldü. 2009 (785 vaka) ve 2010 (839 vaka) yıllarında başvuran vaka sayıları birbirine yakındı. Adli vakaların ilkbahar mevsiminde, Mayıs ve Haziran aylarında yoğunlaştığı görüldü. Genel olarak mevsimler arasında belirgin fark olmadığı saptandı (Grafik 1).

Grafik-1. Aylara göre dağılım

Tüm vakaların 1157'si (%71,2) erkek, 467'si (%28,8) kadındı. Vakaların yaş ortalaması 28,5±15,4 yıl, en küçüğü 1, en büyüğü ise 95 yaşında idi. Yaş gruplarına göre en fazla vakanın 11-20 yaş (%29,2) grubunda yer aldığı tespit edildi. Diğerlerinin sırasıyla 21-30 yaş (%27), 31-40 yaş (%15,9) ve 61 yaş ve üzeri (%3,9) grupta yer aldığı görüldü (Tablo 1).

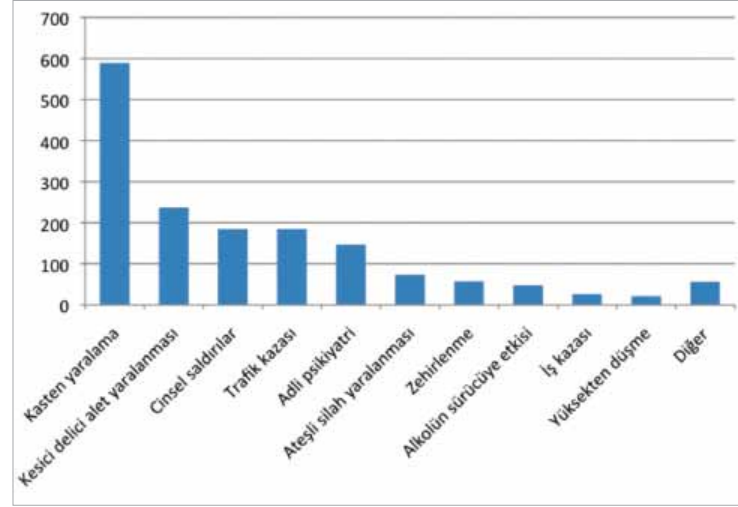
Tablo-1. Yaş grupları ve cinsiyete göre dağılım

YAŞ GRUPLARI	CİNSİYET				TOPLAM	
	Erkek	%	Kadın	%	Sayı	%
0-10 yaş	77	4.5	42	2.5	119	7.3
11-20 yaş	275	17.0	199	12.0	474	29.2
21-30 yaş	324	20.1	115	6.9	439	27
31-40 yaş	213	13.2	46	2.9	259	15.9
41-50 yaş	128	7.9	35	2.1	163	10.1
51-60 yaş	89	5.5	18	1.1	107	6.6
61 yaş ve üzeri	42	3.0	21	1.3	63	3.9
Toplam	1148	71.2	476	28.8	1624	100.0

Olay türlerinin en fazla kasten yaralanmalardan künt travmatik yaralanma (%36,3) ve kesici delici alet yaralanması (%14,6), di-

ğerleri sırasıyla cinsel saldırılar (%11,4), trafik kazaları (%11,4), adli psikiyatri (%9), ateşli silah yaralanması, zehirlenme, alko-

lün sürücüyü etkisi, iş kazası olduğu tespit edildi [Grafik 2].

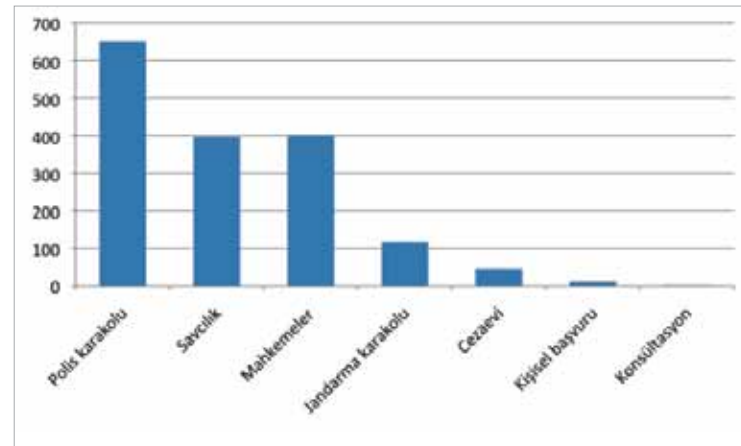

Grafik-2. Olay Türleri

Vakaları çoğunluğunun Kahramanmaraş merkezden (%69,5), ikinci olarak ilçelerden (%29,6) ve diğer illerden (%0,9) gönde-

rildiği tespit edildi. Adli rapor isteminin en fazla polis karakolları (%40,1), sonra sırasıyla mahkemeler (%24,7), savcılık

(%24,4), jandarma karakolu, cezaevi, kişisel başvuru ve konsültasyon şeklinde yapıldığı görüldü [Grafik 3].

Grafik-3. Rapor isteminde bulunan makamların dağılımı

TARTIŞMA VE SONUÇ

Ülkemizde yapılan çalışmalarda adli vakalarda erkek cinsiyet oranının belirgin şekilde yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan farklı çalışmalarda erkek cinsiyet oranları % 68,2 ile 84,7 arasında değişmektedir (4, 6, 8-12). Çalışmamızda da erkek cinsiyet oranı (%71,2) belirgin şekilde yüksek bulunmuştur. Bulgularımız önceki çalışmalarla uyumludur. Erkek, biyolojik yapısı ve aile içindeki rolü nedeniyle aile dışı ortamda daha fazla zaman geçirmekte ve çalışma hayatında daha fazla bulunmaktadır. Erkeğin sosyal hayatın ve iş hayatının içinde daha fazla yer alması, fiziksel travmalara daha fazla maruz kalabileceği şeklinde değerlendirilmiştir.

Literatürde adli vakaların 21-30 yaş (%23,6-27,4) grubunda yoğunlaştığı, ikinci sırada 31-40 yaş grubu olduğu bildirilmektedir (4, 8-13). Genelde daha önceki çalışmalarda genç erişkin ve orta yaş grubunun ilk sıralarda olduğu görülmektedir. Bizim çalışmamızda en fazla vakanın 11-20 yaş (%29,2) ve ikinci sırada 21-30 yaş (%27) grubunda olduğu tespit edildi. Bulgularımız önceki çalışmalarla uyumlu bulunmamıştır. Bizim çalışmamızda vakaların daha genç yaş grubunda olduğu tespit edildi. Vakaların neden bu kadar küçük yaş grubunda yoğunlaştığı hakkında yorum yapılamadı. Çalışmamızın en önemli kısıtlılığı, sadece Adli Tıp Polikliniğindeki

vakaların değerlendirilmesi ve iki yıllık süre ile sınırlı olmasıdır. Daha geniş süreli ve bölgemizdeki tüm adli vakaları kapsayan çalışmalar ile bu konunun değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyiz. Tüm önceki çalışmalarda ve bizim çalışmamızda, beklenildiği gibi en düşük oran (61 yaş ve üzeri) yaşlı gruplarda görülmektedir.

Yapılan çalışmalarda, yaralanma nedeni olarak genelde ilk sırada trafik kazaları (%30,8 - 58,4) ve ikinci sırada kasten yaralanmaların (darp) bulunduğu belirtilmektedir (4, 6, 9-15). Çalışmamızda en fazla kasten yaralama (darp) (%36,3), ikinci sıklıkta kesici delici alet yaralanması (%14,6), üçüncü sırada cinsel saldırılar (%11,4) ve trafik kazaları (%11,4) tespit edilmiştir. Çalışmamızla önceki çalışmalar arasında önemli fark ve uyumsuzluk görüldü. Önceki çalışmalarda en sık olarak tespit edilen trafik kazaları bizim çalışmamızda cinsel saldırılar ile birlikte üçüncü sırada tespit edilmiştir. Uluçay ve ark.'nın yaptığı çalışmada ise ilk sırada darp (%42,5) bulunmaktadır (8). Sadece bu çalışma bizim ki ile uyumlu bulunmuştur. Ülkemizin en önemli sorunlarından birisi trafik kazalarıdır ve yapılan çalışmalarda genelde ilk sırayı trafik kazaları almaktadır. Polikliniğimize gönderilen vakalarda trafik kazalarının alt sıralarda olması araştırılması gereken bir konudur. Adli Tıp polikliniğine bölgemizde meydana gelen tüm adli vakalar gönderilmemektedir. Bu nedenle farklılık olabilir.

ceğini düşünüyoruz.

Çalışmamızda cinsel saldırıların trafik kazaları ile birlikte üçüncü sırada olması dikkat çekicidir. Literatürde cinsel saldırı vakalarının son sıralarda ve düşük oranlarda bulunduğu belirtilmektedir (4, 6, 8, 9, 12, 13). Çalışmamızda tespit ettiğimiz cinsel saldırı oranı, önceki çalışmalara göre oldukça yüksek bulunmuştur. Bölgemizdeki cinsel saldırı muayeneleri çoğunlukla Adli Tıp Anabilim Dalı tarafından yapılmaktadır. Bu durumun yüksek orana katkı sağlayabileceğini ancak yüksek oranı tek başına açıklayamayacağını düşünüyoruz. Yapılacak çalışmalarla bu durumun daha geniş çerçevede değerlendirilmesinin uygun olacağı kanaatine varıldı.

Literatürde adli vakaların ilkbahar ve yaz mevsimlerinde yoğunlaştığı, özellikle Mayıs ve Temmuz aylarında vaka sayılarının diğer aylara göre daha fazla arttığı belirtilmektedir. Literatürdeki çalışmalar bizim çalışmamızla uyumlu bulunmuştur. Çalışmamızda adli vakaların ilkbahar mevsiminde, Mayıs ve Haziran aylarında yoğunlaştığı tespit edildi (8, 9, 11). Savran ve ark.'nın Adana'da yaptığı çalışmada adli vakaların Kasım, Ekim ve Eylül aylarında yoğunlaştığı belirtilmiştir (6). Savran ve ark.'nın çalışması bizim çalışma ile uyumlu bulunmamıştır. Bu farklılık, Adana bölgesinin sıcak iklim şartları ile ilişkili olabilir.

Bölgemizdeki adli vaka özellik-

lerinin belirlenmesi, adli olayları azaltmak ve önlemek için yapılacak çalışmalarında bizlere yol gösterici olacaktır. Vakaların en fazla 11-20 yaş aralığında ve kasten yaralama eylemlerinin

ilk sırada olması, genç yaşlarda şiddet eylemlerinin yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Ayrıca cinsel saldırıların yüksek oranda ve trafik kazalarının düşük oranda olması ilginç bulgular

olarak görülmüştür. Sonuç olarak, bölgemizdeki suç özellikleri ve nedenlerinin ortaya konması için daha fazla çalışma yapılması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Koç S. Adli Tıpta Rapor Hazırlama Tekniği ve Rapor Örnekleri. Ed: Soysal Z, Çakalır C. Adli Tıp, Cilt III. 1. Baskı. İstanbul; İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi, 1999:1573-633.
2. Fatih YM, Sunay YM. Adli Rapor Standardizasyonu ve Adli Raporlarda Görülen Eksiklikler. Türkiye Klinikleri, Cerrahi Tıp Bilimleri Dergisi 2006;2(50):28-33.
3. Beyaztaş FY. Adli Rapor Konusunda Hekim Sorumluluğu. Anadolu Psikiyatri Dergisi 2000;1(4):231-234.
4. Güven FMK, Bütün C, Beyaztaş FY, Eren SH, Korkmaz İ. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine Başvuran Adli Olguların Değerlendirilmesi. ADÜ Tıp Fakültesi Dergisi 2009;10(3):23-28.
5. Polat O. Adli Tıp Prosedürü. Klinik Adli Tıp. 2.Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2006.
6. Savran B, Hilal A, Eren T, Çekin N. Adana Adli Tıp Şube Müdürlüğü'nün 2000 Yılı Olgularının Retrospektif Değerlendirilmesi. Yıllık Adli Tıp Toplantıları 2001, İstanbul.
7. Sunay YM, Serpil A. Birinci Basamakta Adli Olgu ve Adli Rapor Düzenleme. Aile Hekimliği Dergisi 2004; 8(1):30-33.
8. Uluçay T, Ziver A, Zeyfeoğlu Y, Yavuz MS, Aşırdizer M. Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Polikliniği'ne Başvuran Olguların Değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 2006; 20(2):22-29.
9. Demirel M, Yavuz MS, Baydar ÇL, Küpeli A. Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalına Müracaat Eden Adli Olgular. 12. Ulusal Adli Tıp Günleri, Adli Tıp Kurumu, Antalya, Kongre Kitabı, 2005; 231-4.
10. Koçak A, Şenol E, Aktaş EÖ, Güler H, Pekcan A, Ertürk S, Yemişçigil A, Karali H. 2004 Yılında EÜTF Adli Tıp Anabilim Dalında Düzenlenen Kesin Raporların Retrospektif Olarak İncelenmesi. 12. Ulusal Adli Tıp Günleri, Adli Tıp Kurumu, Antalya, Kongre Kitabı, 2005; 322-7.
11. Boz B, Demirkan Ö, Beyaztaş FY. Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde 2000 Yılında Verilen Adli Raporların Retrospektif Olarak İncelenmesi. 9. Ulusal Adli Tıp Günleri, Antalya, Kongre Kitabı, 2001; 110-3.
12. Yavuz MF, Bastürk P, Yavuz MS, Yorulmaz C. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Acil Servisi'ne başvuran adli olguların değerlendirilmesi. Adli Bilimler Dergisi 2002;1(2):21-6.
13. Karasu M, Isır AB, Aydın N, Dülger E. Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalınca 1998-2005 Yılları Arasında Düzenlenen Adli Raporların Değerlendirilmesi. Gaziantep Tıp Dergisi 2009;15(1):10-15.
14. Aşırdizer M, Yavuz S, Zeyfeoğlu Y, Uluçay T, Dizdar MG, Aygün A. 2003-2009 Yılları Arasında Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniği'ne Başvurmuş Motosiklet/Motorlu Bisiklet veya Bisiklet Kazalarında Yaralanmış Olguların Değerlendirilmesi. Adli Tıp Dergisi 2009;23(3):17-26.
15. Aşırdizer M, Zeyfeoğlu Y, Başyurt ZA. Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Polikliniği'ne Başvuran Trafik Kazalarına Bağlı Yaralanmalar. Adli Bilimler Dergisi 2006;5(3):15-22.